

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasábos petítor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyitlár: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kósch Árpád Könyvnyomató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

A szabadság ünnepnapján.

Álljunk meg ismét magyar hazánk örömben, búban változatos történetének egy örökké sugárözönben ragyogó napjánál; idézzük föl a nemzeti dicsőség nagyszerű Pantheonjának alakjait, kegyeletes emléküket, hogy tanítson a mult, lelkesítsen a jelen s biztathasson a jövő. Mert ime a gyorsan forgó idő újra elhozta 1848 márczius 15-ikének évfordulóját, a szabadságnak nem fékevesztett szenvedélylyel romboló, hanem a lelkekben világosságot terjesztő magasztos hajnalhasadását.

Öltsünk ünnepi díszet, mert szent ez a nap! Szent azokért az eszmékért, a melyek e napon nem varázsütésre, hanem több évtizedes kitartó nemzeti küzdelem betetőzésekként állami és társadalmi életünkben valóra váltak.

Lelkesítsen mindnyájunkat az 1848 előtti negyedszázadnak fenséges korszaka s e korszak ragyogó végnapjának, 1848 márczius 15-ikének dicsőséges emléke a jelen és a késő utókor örömtől újjongó hálaimájába olvadjon bele a merre nap kél és száll a négy folyam és hármal halom mentén.

Ha 1848 márczius 15-ikét mint a szabad gondolkodás, az emberi jogok és méltóság kultuszának megvalósulását ünnepeljük, akkor ne csupán az aratásnak napjára: 1848 márczius 15-ikére, hanem a virágfakadásnak és a gyümölcserésnek hazafiúi aggodalmakban eltelte, de következetesen kitartó korszakára is vissza kell szállani ma a honfiúi kegyeletnek. Ebből azután azt is megértjük, miért kell

minden évnek márczius 15-ikén nemcsak éppen e napnak fenséges mozzanatairól, glóriás alakjairól emlékeznünk, hanem arról az egész korról s herkulesi küzdőről, mely kort legújabb kornak nevezünk a világhistóriában s a mely korszak hazánkban az 1825-iki korszakalkotó országgyűléssel kezdődik s 1848 márczius 15-ikén érte el tüneményes betetőzését.

Máskor is ébredezett a szabadság tavasza. II. József és II. Lipót alatt az emberi jogoknak szinte csodás virágait fakasztotta ki; de csakhamar dér szállott alá s meghaltak a virágok a szabadsággal együtt.

Milyen más volt az a több mint két évtizedes termő korszak, a mely 1848 márczius 15-ikének érett gyümölcseit hozta meg jutalmul! A XIX-ik század kezdetének határán, alig egy évtized alatt, Dávidokat, Salamonokat s Józsuékat szültek a magyar anyák, mert rendkívüli kornak rendkívüli férfiakra van szüksége. Egy Wesselényi, Széchenyi, Kossuth és Deák Atlaszként hordták vállaikon egy megújhódní készülő nemzetnek tengernyi feladatait. S a mi a kezdet kezdetén dőreségnek látszott, ime két évtizedes küzdelem után minden szívet meghódított, minden agyat meggyőzött: maga a kiváltságos nemesi rend lép ki a porondra s önként osztja meg addigi előjogait az elnyomott jobbágyosság millióival. S csakugyan elkövetkezett a cselekvések napja, a mikor egy nemzet már megszünt panaszkodni, nyögni, a sérelmi politikától megcsömörlött s elszántan cselekszik és alkot.

Két évtizeden át mindinkább szűnt a sötétség s mind erőteljesebben kezdett lobogni az igazi világosság lángja. Az 1848 előtti országgyűléseknek tárgyalásai már jelzik a fejlődés

irányát s egy nagyszerű történeti pillanat elközeledtét sejtetik. A magyar nyelv, nemzeti közművelődés, nem-nemeseknek közhivatalokra való alkalmazhatása, felvilágosultabb vallási törvények, úrbér szabályozása, stb. stb., mind egy-egy kis mécsvilág volt, a melyeket a szabadság és egyenlőség-érzetnek mindinkább erősödő szélfulvalma élesztgetett, táplált. S végre 1848 márczius 15-ikén felvirradt a teljes világosság hajnala, gazdagon áradó fénysugarakkal, vakító ragyogással, hogy szinte kábult tőle az, a ki évszázadokon át sötétséghez volt szokva.

S ebben a fényben ott állott a szabadságnak pompázó fája, a független felelős magyar miniszterium, népképviselő, az Erdélyvel való unió, közös teherviselés, úrbér-dézsmarobot megszüntetése, ősiség eltörlése, sajtószabadság, egyenlőség, testvériség stb. érett gyümölcseivel.

Ne csak ezt a fát ápoljuk szüntelenül s legfőképpen márczius 15-ikének napján, hanem őrizzük hálás kegyelettel azoknak emlékét is, a kik ültették, óvták, gondozták s a csüggedésnek, hyperloyalitásnak, tespedésnek, elbizakodottságnak fattyóhajtásait iziben lenyesték róla.

Ha hű gondozói leszünk mi is és utódaink, akkor a szabadság ez örökzöld fájának lombjai közül örökidőkig bátorítólag s dicső jövőt biztosítva fog hozzánk szólani a magyar szabadság, jólét és boldogság védő Génusza.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Igazgató-választmányi gyűlés. Körünk igazgató-választmánya márczius 9-ikén d. u. 6 órakor tartotta meg alakuló-gyűlését. A tagok, mintha előre érezték volna, hogy rendkívül sok fontos kérdés kerül e gyűlésen döntés alá, igen szép számban jelentek meg. Nagy

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Bírálat

az Eperjesi Széchenyi-kör dr. Máriássy Béla-féle pályázatára beadott pályamunkákról.

A pályadíjak kifizésének kétségtelenül meg vannak a maga örvendetes eredményei. Sok ember nyer ösztönzést a munkára. Mert azt gondolják, és egészen helyesen, hogy próbára teszem a tehetségemet. Elfogulatlan bírálók mondanak fölöttem véleményt, a kik — titkos lévén a pályázat — minden mellékes tekintet nélkül mondják ki ítéletüket. Ha tudnák, ki a szerző, ha személyesen ismernék s úgy kellene bíráltni, akkor talán csupa udvariasságból enyhébben ítélnék meg a munkát s így munkájának valódi értékét nem tudná meg a szerző. Így pedig megtudja, még pedig illetékes fórumtól, mert hiszen a bírálat helyességét már előre is elismeri az a szerző, a ki művét a pályázatra beadja. S aztán semmit sem kockáztat vele; mert, ha műve nem sikerül, nem kell restelkednie, a jelígslevéllékét elégetik, a szerző neve örökre titokban marad. E körülmények következtében sok olyan ember is dolgozik és ír, a ki talán egy kis aggodalom, vagy szerénység miatt nem mer a nyilvánosság elé lépni. S már magában véve az is eredmény, ha egyesekben felkelti a munkakedvet; hátha még sikerültnek is mondható a pályázat e munkák értékes volta miatt. Gondolom, hogy dr. Máriássy Bélát is ezek a körülmények készítették arra, hogy pályadíjat tűzzön ki oly értekezésre, mely tárgyát Sáros megye népeletéből merítse,

vagy legalább összefüggésben legyen Sáros megyével. Érezte a nagylelkű alapító, hogy népeletünk tanulmányozása a kezdet kezdetén van; pedig mennyi érdekes dolog kerülhetne ki ennek tanulmányozásából! Mily érdekes és tanulságos volna népünk jellemrajza, a népviseletek leírása, a nép ajkán élő mondák összegyűjtése, esetleg annak feltüntetése, hogyan és milyen módosítások mellett kerültek a mondák az irodalomba. Ily irányú munkára akart ösztönözni bizonyára az alapítvány. S az ösztönzés nyoma meglátszik a pályázat eredményén is. Egy szerző *A mi (sárosi) népünk-ről* írt egy kis elmefuttatást (I.); a másik *A kendei hársfáról* szóló népmondát dolgozta át elbeszéléssé; a harmadik *Az olasz és a magyar renaissance jellemzőbb sajátosságai a kor és nemzeti szellem szempontjából* című tudományos értekezésében kiterjeszkedik a sáros megyei renaissance-stílus műemlékeire is. A negyedik szerző *Végrendeletet*, mely semmiképpen se hozható összefüggésbe vármegyénkkel, de azért a pályázatban résztvehetett, mert a pályázat szerint esetleg más tárgyú művek is figyelembe veendők. Látnivaló tehát, hogy a pályázat — akár a számot, akár a tárgyat nézzük — sikerült; kérdés: vajon kidolgozás, érték tekintetében hogyan ütötték meg a mértéket?

Tárgyára nézve a pályázat kívánalmainak legjobban megfelel az I. sz.: *A mi népünk* című, «Ismerd meg tenmagadat» jelígejű pályamű, mert hiszen az tárgyát a sáros megyei népeletből meríti. Egy sáros megyei kis faluba vezető a szerző az olvasót; belépünk egy kis házikóba; a szerző részletesen leírja a házikót kívülről és belülről, a butorzatot; a szobában négy-öt gyerek hancurozik, este hazajő a gazda, vacsorálnak s vacsora

után férfivendégek érkeznek; a házigazda és a vendégek pipaszó és bagózás mellett beszélgetnek; a házigazda a jobbágyaságot sirja vissza. Mennyivel jobb volt akkor! Ha bajba jutottak, ott volt az úr, ki megvédte őket, most senkire se számíthatnak; a nép gyöngye arra, hogy magában éljen, támaszra van szüksége. Végre még Kossuth háborújáról beszélgetve, szétoszlanak. Ez a kép 30 előtti időből van véve. — A mű második része a jelenből van merítve; milyen a falu, az emberek képe ma. A falu férfiai Amerikában; Gmotrics visszatért már 6000 frttal s most uraskodik, a szerző szerint elvadult, nem köszön a földesúr fiának se, s 80 fill. napszámért nem akar dolgozni. A zsidó Leibisch azóta meggazdagodott; pedig, mikor a faluba jött, nem volt semmije. Ez a mű vázlata. Első részében visszasirja a jobbágyaságot, a másikkban az amerikai kivándorlás ellen beszél. Ebből a szempontból is kifogás alá esik a mű. A jobbágyaság visszakívánása nemcsak meghaladott álláspont már ma, hanem nem is valószínű, hogy a nép visszakívánná. Lehetséges, hogy az a paraszt, a ki nem tud miből megélni, talán elitta a vagyonát s rest dolgozni, visszakívánja a multat; de az az önértetes, jobb módú munkás, sárosi gazda, a ki önálló lett, a ki már, ma érzi, hogy ő is ember, s a mije van, az az övé: bizony nem térne vissza a régi állapotokhoz, nem lenne jobbágy. Az amerikai kivándorlás ellen sem lehet csak azért pálcát törni, mert a visszazármozottak nem süvegelik meg a földesúr fiát. Nagyon kényes kérdés ez a kivándorlás. Lehet-e elítélnünk a népet azért, hogy vagyonszerzés után néz ma, a mikor nálunk a gazdasági viszonyok oly mostohák? Baj-e az — általános szempontból — ha a nép pár évre ki-

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

lelkesezzel hallgatta végig a gyűlés dr. Horváth Ödön elnök határozatában és érzelmesen gazdag megnyitó-beszédét, melyben megemlékezett Körünk negyedszázados jubileumáról s mintegy kijelölte az utat, melyen haladnunk kell: a nemzeti kultúra fejlesztése, közös, vállalt munkával — legyen a jelszó. Miután dr. Wallentinyi Samu, a Kör titkára bejelentette az egyes szakválasztmányok képviselőit, az igazg.-választmány megalakult. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után az elnök bemutatta dr. Berzeviczy Albertnek, Körünk lánglelkű védnökének meglehetősen lehellettel melyben megköszöni a közgyűlés üdvözlő-táviratát. Az igazgató-választmány a legnagyobb örömmel és hálás köszönettel vette tudomásul a szép levelet s kimondotta, hogy őszinte köszönetét a Védnök úrral is közölni fogja. Helyesléssel vette tudomásul az igazgató-választmány, hogy a Kör elnöksége igaz örömmel üdvözölte dr. Vályi János püspök urat abból az alkalomból, hogy ő Felsője v. b. t. t.-sá nevezte ki; nemkülönben azt is, hogy az elnökség a kassai *Kassai-körnek* részvét-táviratát küldött, lelkes titkárnak Gerlóczy Géza gyászos elhunyta alkalmával. — Hálás köszönettel vette tudomásul az igazgató-választmány, hogy dr. Bárdossy Felső főispán úr két becses művet, az *Országos Állatvédő Egyesület* pedig 38 füzetet küldött Körünknek ajándékképpen. — Dr. Wallentinyi Samu titkár jelenti, hogy Kisszebenben február 3-ikán megalakult az új vidéki választmány; *héthársi vidéki választmányunk* pedig febr. 19-ikén tartotta közgyűlését, ez alkalommal a népnevelési szakválasztm. nevében *Tahy József* alispán, a Kör nevében pedig a titkár üdvözölte élőszóval a szép virágzásnak indult vidéki választmányt, annak lelkes tisztikarát. *Hosnek Lajos* sajnálattal jelenti leveleiben, hogy Girálton nem sikerül neki új vidéki választmány létesítése. Az igazg.-választmány ennek dacára sem ejti el a tervet; legalább népkönyvtárt óhajt létesíteni Girálton. Ezután dr. Wallentinyi Samu titkár a magyar-irodalmi szakválasztmány megbízásából a szakválasztmányt az a javaslatát terjeszti az igazg.-választmány elé, hogy Körünk, az 1903-ra tervezett *Kossuth-ünnepélyt* elhalasztva, ez évben *Rákóczy-ünnepélyt* rendezzen. E javaslat mellett szól az a körülmény, hogy ebben az évben az egész ország Rákóczy emlékét ünnepli, minthogy a felkelés kiütésének most van a kétszázéves fordulójára, továbbá, hogy a kassai nagy Rákóczy-kiállítás vezetősége fel is kérte Körünket ilyen nagyszabású Rákóczy-ünnepély rendezésére, melyet egyúttal az országos ünnepségek sorába is beleillesztenének. Ezek alapján az igazg.-választmány egyhangúlag, nagy lelkesedéssel kimondotta, hogy a *Kossuth-ünnepélyt 1904-re halasztja s ez évben nagyszabású Rákóczy-ünnepélyt rendez*, melyen a megnyitó beszéd megtartására Védnökünket kéri fel. Ugyancsak a magyar-irodalmi szakválasztmány javaslatára az igazg.-választmány megbízza *Bruckner Győző*, koll. főgimn. tanárt, ismert kiváló historikust oly történeti tanulmány megírásával, mely feltüntesse, milyen viszony és összefüggés van Rákóczy és Sárosvármegye között Tiszteletdíjjal az igazgató-választmány 200 koronát ajánl fel. Felkéri továbbá kitűnő poétánkat *Csengey Gusztávot* egy

megy s pénzt küld haza? Egészen más kérdés aztán, milyen bajok származnak ebből hazánkra, közgazdaságunkra, a munkásviszonyokra. De a kérdés — úgy, a mint szerző élénk tárja — meg nem állhat s nem is valószínű, hogy az Amerikából visszatért emberek elvadultak és tisztességtelenek. Ennyit a munka szelleméről. A mi már most a népelet festését illeti, a legfőbb hiba az, hogy ez a rajz nem a mi sárosi népünknek a rajza, hanem bármely megyebelié, a honnan kivándorlás van. A sárosi népeletnek speciális viszonyai, szokásai érintve nincsenek, s a mi szintén lényeges hiba, a népeletnek csak külső rajzával találkozunk; gondolkodásmód, hajlam, érzésvilág alig vannak érintve, pedig ethnographiai szempontból ez nagyon fontos. Nagy hibája még a műnek, hogy egy pár helyen ízléstelenségbe süllyed. Így például, a mikor leírja, «hogyan veri ki baltenyerébe a paraszt a bagót, a másik hogyan tömi a szájába, a mitől eláll a pofája, mintha meg lenne dagadva, hogyan köp a bagózó hosszúkat, s ha nem volna dohánya, kénytelen volna a pipaszár mocskos végét szopogatni s rágni, mint már délóta tette» stb., mind e helyek nagyon ízléstelenek s a legkevésbé se gyönyörködtetnek különösen nőközönségünket. Lehet, hogy a valóságnak megfelelő a kép, de nem minden való a költészetbe, irodalomba, művészetbe, a mi valóság. Hasonlóképpen — különösen nőközönségünk szempontjából — sérti a jóízűt az Amerikába vándorolt férj itthonmaradt nejeinek éjjeli légyottja.

Látnivaló mindezekből, hogy ezen I. sz. mű szellemét, kidolgozását, egyes részeit tekintve, nem sikerült; pedig egy-egy plasztikus leírás, ügyes gondolat s az itt-ott megnyilatkozó szemléletes előadás gyakor-

Rákóczyt dicsőítő költemény megírására, 100 korona tiszteletdíj mellett. S végül megbízta a magyar-irodalmi szakválasztmányt, tűzzön ki egy 100 koronás pályadíjat a *kurucz-kor költészetét méltató irodalomtörténeti tanulmányra*. A Kör tudvaleg 300 kor.-t irányzott elő a Kossuth-ünnepélyen előadandó művek jutalmazására, a Rákóczy-ünnepélyre pedig 400 kor. szükséges. A hiányzó 100 kor.-t szeretett elnökünk dr. Horváth Ödön ajánlotta fel. Az igazg.-választmány az elnök e nagylelkűségét hálás köszönettel fogadta.

Ezek után dr. Wallentinyi Samu titkár felolvassa a Máriaassy Béla-féle pályázatra beadott pályaművek bírálatát, melyet a magyar-irodalmi szakválasztmány már magáévá tett. (A bírálatot lapunk jelen számában egészében közöljük.) Az igazg.-választmány magáévá teszi a bíráló-bizottság, illetőleg a magyar-irodalmi szakválasztmány javaslatát. A jelíges-levélkéket felbontása után kiderült, hogy a II. sz. *A kendei hársfa* című pályadíjat nyert mű szerzője *Frenyó Lajos* koll. főgimn. tanár; a III. sz. megdicséret műve pedig: dr. *Janicsek József*, kir. kath. főgimn. tanár; az I. és IV. számú pályaművek jelíges-levélkéit pedig a gyűlés színe előtt elégették. Az egyes szakválasztmányok elnökei tettek ezután jelentést az egyes szakválasztmányok működéséről. E jelentésekből eredményes buzgó működés, kitartó munkásság tűnik ki.

Majd dr. Wallentinyi Samu titkár tett javaslatot a könyvtár-bizottság nevében a 2602 kor.-nyi könyvtári államsegély felhasználásáról. E szerint 550—550 kor. jutna a bártfai, héthársi, kisszebeni vidéki népkönyvtáraknak, a többi összeg részben az eperjesi népkönyvtárnak, részben Körünk nagykönyvtárának gyarapítására. Az igazg.-választmány magáévá téve a javaslatot, elhatározza, hogy ilyen irányban teszi meg előterjesztését a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának. Miután még a titkár a kisebb folyóúgyekkel számolt be, a gyűlés az elnök lelkes eljénzésével véget ért.

A magyar-irodalmi szakválasztmány felolvasó-estéje. Érdekes és tanulságos felolvasó-estélye volt a Széchenyi-körök márcz 11-ikén. Dr. *Tóth Sándor*, a helybeli kir. kath. főgimnázium igazgatója ismertette Byron «Kain»-jában az eszményi nőt. A felolvasó, ki ezúttal először lépett fel Körünkben, nemcsak azzal ismertetett meg bennünket, a mire a cím érdeklődésünket felhívta, hanem sokkal többel: végig vezette hallgatóit azoknak a nagy elméknek gondolatvilágán, kik az emberiség küzdelmeinek nagy problémájával foglalkoztak s azt költői nagy alkotásokban szemléltették. Egy ilyen nagy alkotás Byron «Kain»-ja is, melyet nálunk kevesen ismernek. Annál nagyobb köszönettel tartozunk Körünk és magy.-irod. szakválasztmányunk új tagjának, hogy minket e remek mű gondolatvilágának mélységeivel megismertetett. A felolvasó a legkedvezőbb oldalról mutatta be magát, nehéz tárgyának eszméit nemcsak tartalmilag tudta úgy csoportosítani, hogy abból az ismertetett mű alkotása kidomborodjék, hanem tiszta, világos és választékos stílusával úgy adta elő, hogy hallgatva is könnyen felfogható legyen. Hozzájárult még ehhez az is, hogy

lottabb író kezére vall. — Mindezek alapján az I. sz. pályaművet se a dicsőre, se a jutalomra nem ajánljuk.

A II. sz.: *A kendei hársfa* című, «A szerelem éde- sebb a hársfavirág mézénél» jelígejű pályamunka egy sárosi népmondát dolgoz fel elbeszélés formájában. Maga a monda az, hogy a Kende falu határában meglévő hársfa derekára egy szentkép volt erősítve, melyre nagy áhitattal néztek a járó-keleők. Sőt két szerelmes szív annak a szentképnek oltalmába helyezte magát. Egyszer a hársfát megcsonkították, a szentkép eltűnt, a kendei népet pestis sújtotta, a két szerető szív is elszakadt egymástól. Ennek a két szerető szívnek bús történetét írja meg a szerző. Kenciczki Jánosnak, a derek kendei lakosnak elhalt a felesége, asszony kell a házhoz s ő már öreg, azt akarja tehát, hogy fia, a szép, delfezeg István hozzon a házhoz asszonyt. Kenciczki István meglátja a kékszemű, fehér arcú, szelíd Olejár Annát egy falusi réti mulatságon; tetszik neki a gyönyörű leány, megszereti s érzelmeit viszonozza Anna. A szülőknek semmi ellenetétük sincs a házasság ellen; az ifjú pár igen boldog a szerelmében. De Bikos Erzsébet, ki Istvánt szerette és Suták Péter, ki Olejár Annáért epedett, az ifjú pár boldogságára törnek s egy boszorkánynyal szövetségnek megrontásukra, de eredménytelenül. Az ifjú szerelmes pár minden holdvilágos estén ott találkozik a kendei hársfa alatt és suttognak egymásnak forró szerelmükről, bíznak a hársfán lévő szentképben, hogy azután is meg fogja őket segíteni. Már az esküvő napja is ki van tűzve, a mikor egy éjjel Suták Péter megcsonkította a szép hársfát, a szentképet elásta a Tarca partján.

nemcsak érthetően, hanem szépen, színezve is olvas. Körünk ez első fellépés sikere után méltán fűz nagy reményeket a felolvasó következő szerepléséhez. — A felolvasást *Bartos Pál* hittanhallgató szavalata előzte meg, ki ezúttal egy «Petőfi házában» cz. költeményt, saját szerzeményét szavalta el mély érzéssel és igaz lelkesedéssel. Költeménye tehetségre vall. Fogadja buzditásul azt az őszinte elismerést, melyben részesült.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány márczius 18-iki háziestéjének műsora:

1. «Nyáregi álom», nyitány, Mendelssohntól. Előadja: *Kohout Lipót* karmester úr vezetésével; a cs. és kir. 67. sz. gy.-ezred zenekara.
2. «Egy kis csalódás», víg magánjelenet. Előadja: dr. *Stephán Nándorné* úrnő.
3. Verdi: «*Trovatore*». Éneklé a Kör vendége: *Brommer Ede* úr, zongorán kíséri *Krausz Soma* úr.
4. Részlet a «*Traviata*»-ból. Zongorán előadja: *Nikodém János* úr.
5. Dal, Schuberttől. Éneklé a Kör vendége: *Brommer Ede* úr, zongorán kíséri *Krausz Soma* úr.
6. «*Rákóczi-induló*», Berlioz H.-tól. Előadja: *Kohout Lipót* karmester úr vezetésével; a cs. és kir. 67. sz. gy.-ezred zenekara.

Kezdeté esti 6 órakor.

Következő háziesték:

1903. márczius hó 25-ikén:	Zeneeste.
«	«
«	28-ikén: Filharmonikus hangverseny.
«	«
«	április hó 25-ikén: Filharmonikus hangverseny.

H I R E K.

* **Az eperjesi egyházmegyéből.** *Lelkészi kinevezések.* *Andráskó István* o.-kázmeri h.-lelkész Királynépre — *Lukács Mihály* sósújfalusi segédlelkész Szedliszkére és *Mátyák Miklós* sajópetri segédlelkész Belovezsára ideigl. lelkészül kinevezettek.

* **Titkos-tanácsosi eskü letétele.** Dr. *Vályi János* v. b. t. t., eperjesi püspök e hó 5-ikén az általános kihallgatás előtt tette le Ő Felsője a király kezébe az esküt. Az ünnepélyes aktusnál *Szell Kálmán* miniszter-elnök a külügyminiszter képviselőjében, és *Apponyi Lajos* gróf magyar kir. udvarnagy segédkeztek. Az eskütétel után nagynevű főpásztorunkat Ő Felsője kihallgatáson fogadta.

* **A király előtt.** *Kösch Árpád*, lapunk kiadótulajdonosa e hó 12-ikén Budavárban kihallgatáson volt a királynál, hogy előtte a *Ferencz József-rend* lovagkeresztjével való legfelsőbb kitüntetést megköszönje. Ő Felsője ez alkalommal Eperjes kereskedelmi viszonyai felől kegyes érdeklődést tanúsítani méltóztatott.

* **Áthelyezés.** A kassai m. kir. posta- s táviradigazgató *Fleischhacker Elemér* bártfai posta-segédtsiztet a mármaroszi postahivatalhoz helyezte át.

Bikos Erzsébet pedig a boszorkány ajánlatára a lakodalom előtti éjjel kiment a temetőbe s egy halott gunyájából levágott ronggyal az esküvőn megérintette Olejár Anna nyakát. A halott pestisben halt meg, két nap múlva a gyilkos betegség elvitte a boldog Olejár Annát is s Kende lakosságának legnagyobb részét. A szegény Olejár Annát oda temették a kendei hársfa alá, Kenciczki István pedig siratta letűnt boldogságát, míg élt. — Íme, így dolgozta fel szerzőnk a különben ismeretes népmondát. E mondat költeményben feldolgozva megtaláljuk *Krieger Tivadarnak* «Neueste historisch-romantische Versuche aus dem Gebiete der Dichtkunst» című, 1883-ban megjelent munkájában is. Szerzőnk itt természetesen csak az alapot találhatta meg, a feldolgozás teljesen a sajátja. Egyébként lehetséges, hogy máshonnan merítette a monda tárgyát. Maga a monda elég szűkszavú s mindenestre a képzelet erejének kellett hozzájárulnia, hogy belőle elbeszélést formáljon a szerző. S ez az átalakítás szerzőnknek meglehetősen sikerült. A két szerető szív fokozódó szerelmét igen ügyesen szemlélteti, még szebben, közvetlenebbül rajzolja boldogságukat; mily edesen szövögetik a rózsás jövő ragyogó képeit. Boldogságuk szétrombolása, tönkretétele azonban nem a legsikerültebb. A boszorkány felléptetése kissé erőszakolt, a pestises halott gunyájából egy darab levágása s a bonyodalom illetén megoldása kissé ízléstelen és erőltetett. A drámai helyzetek kiaknázásához nincs elég tehetsége a szerzőnek; mily hatásos jeleneteket lehetett volna megrajzolni Bikos Erzsébet és Kenciczki István között; mennyire ki lehetett volna színeznie esetleg Suták Péter szerelmi ármánykodását, vagy boszúját.

* **Böke** egyházmegye a litényi te. koronát ad.

* **Áthel** *ványi Géza* az eperjesi.

* **Iskolá** r. kath. nép. lépett kanya.

* **Az E** délelőtt 10. 2 órakor tanácssterm.

* **Az E** *Egylete* meg egyes gyűlést. 2. Titkári bizottsági indítványok újítás. 7. Je.

* **Pály** iskolákban tanév kezd. pitványos pályázatot akadémiába polgári nev. modványos május 15-ig sághoz be. Pályázók a a honvéde utasításból teknel, vala díjtalanul s.

* **Közg** testülete tanácssterm legfontosab nézve a va tette a m. plébános 2392—II. bemutatva melylyel k. javadalom nézve a ta venni s a mestert m. márczius l.

* **Dr. E** kiváló szül. nőke isme nek sorát aratott, *Társaság*

Mostani a tetbe vév. tikus szin leírásban s különös felolvasás szivesen kosságot pongyola díjra nem pályázat a II. sz.

A III. zőbb saja című és pályamun járás s sz. arról érte a hatása sokon. A érthető, a renaiss renaissan pekkel a renaissan vitte erél középpot azonban renaissan Thurzó-l naissanc

* **Bőkezű adomány.** Id. *Rojkovich Antal* eperjes-egyházmegyei nyug. esperes-lelkész, szentszéki ülnök a litényi templom belső felszerelésére sajátjából 9200 koronát adományozott.

* **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. *Radványi Géza* marosvásárhelyi kir. törvényszéki aljegyzőt az eperjesi kir. törvényszékhez helyezte át.

* **Iskolák bezáratása.** A *bertóti* állami és a *gaboltói* r. kath. népiskola a gyermekek közt járványosan fellépett kanyaró járvány miatt bizonytalan időre bezárattatott.

* **Az Eperjesi Ipartestület** március hó 15-ikén délelőtt 10 órakor, *betegséggyógyító-pénztára* pedig d. u. 2 órakor tartja meg ezévi közgyűlését a városháza tanácstermében.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete** március hó 22-ikén délután 2 órakor tartja meg egyesületi helyiségében XVI-ik évi rendes közgyűlését. A napirend tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Zárszámadás és számvizsgálóbizottsági jelentés. 4. Költségelőirányzat. 5. Netáni indítványok (az alapsz. 27. §-a értelmében). 6. Tisztújítás. 7. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése.

* **Pályázat a kadétiskolákba.** A honvéd főreáliskolákban és a Ludovika-akadémiában az 1903/4-ik tanév kezdetén betöltendő államköltséges, továbbá alapítványos és fizetéses helyekre a honvédelmi miniszter pályázatot hirdet. A főreáliskolában ötven, a Ludovika-akadémiában mintegy ötvenhét hely fog közvetlenül a polgári nevelésből belépő ifjakkal betölteni. A folyamodványokat a szükséges okmányokkal felszerelve május 15-ikéig lehet azon honvédkerületi parancsnok-sághoz benyújtani, a hol az illető folyamodó lakik. Pályázók az összes tudnivalókról bővebb felvilágosítást a honvédelmi minisztériumnak direkt e célra kiadott utasításából szerezhetnek, a melyek a kérdéses intézeteknél, valamint az összes kerületi parancsnokságoknál díjtalanul szerezhetők meg.

* **Közgyűlés.** Eperjes szab. kir. város képviselő-testülete március 14-ikén d. u. 3 órakor a városház tanácstermében közgyűlést tartott. A tanácskozásnak legfontosabb tárgya volt a papválasztás ügye. Erre nézve a város tanácsa határozati-javaslatlalt betérjesszette a nm. m. kir. belügyminisztériumnak a r. kath. plébános választása ügyében 1903 febr. hó 24-ikén 2392—II. sz. a. kiadott leiratát s kapcsolatban ezzel bemutatta dr. gróf Csáky Adorjának nyilatkozatát, melylyel kijelenti, hogy az itteni róm. kath. plébániai javadalom elnyeréseért pályázók sorából kilép. Erre nézve a tanács a belügyminiszteri döntést tudomásul venni s a további intézkedések megtételével a polgármestert megbízní javasolja. A választás előreláthatólag március hó 22-ikén lesz.

* **Dr. Berzeviczy Albert felolvasása.** Vármegyénk kiváló szülötte s Széchenyi-körünknek alapítója és védnöke ismét egy fényes babérral gazdagította sikereinek sorát, t. i. azzal a nagyszerű s általános tetszést aratott, tanulságos felolvasással, melyet a *Földrajzi Társaságnak* ezévi március 12-iki felolvasó-ülésén

tartott. A nagy értékű felolvasás egy egész tanulmány, mely *Magyar utazók Olaszországban, a múlt század első felében* címen gondosan és alaposan ismerteti a magyar olaszországi utazókat s műveiket. Ez a tanulmány is ékesen szóló hecses bizonyítéka annak a határtalan szeretetnek és megbecsülésnek, melylyel Berzeviczy Olaszország iránt s ennek természeti szépségei és műkincsei iránt viseltetik. A nagy értékű felolvasás eszmenete a következő volt: A felolvasó kifejtette, hogy Olaszország a XIX-ik század folyamában lett szellemi elején Olaszország volt, de később a romantizmus is megtalálta az olasz földön azt, a mi őt érdekelte és vonzotta. Winckelmann, Goethe, Byron, Mme de Staël művei járultak hozzá leginkább az Olaszország felé vágódás fölkeltéséhez és ébrentartásához. 1815-ig a Napoleoni háborúk miatt az európai utazók majdnem egészen ki voltak zárva az apennini félszigetről. 1815-ben a bécsi kongresszus oly helyzetet teremtett Olaszországban, mely azt sokszoros viszonyba hozta Ausztriával és általa Magyarországgal is. Felső-Olaszország egészen osztrák uralom alatt állott. Toscana és több kisebb hercegség fejedelmei a Habsburg-ház tagjai voltak; a Nápoly-szicíliai király, Ferenc császár és király sógora volt. A múlt század első felében a legtöbb katonaviselt magyar ember is fiatalágából bizonyos időt olasz földön töltött; osztrák-magyar csapatok Nápolyt is éveken át megszállva tartották. Ausztria befolyása nagy volt, bár gyűlöletes Olaszországban, ellenben a magyar katonák rendszeren rokonszenvenek örvendtek. Ezek a viszonyok világosan visszatükröződnek a magyarok akkori olaszországi utazásain s arra vonatkozó irodalmunkon is. Az utazás akkor — kivált a század első évtizedeiben — mindenütt bajos és fáradtságos volt. Olaszországban az ottani politikai, adminisztratív és közbiztonsági viszonyok még különös nehézségeket és kellemetlenségeket is szereztek. Az előadó jellemzi az akkori közlekedési viszonyokat vizen és szárazon, az útlevel kényszer, a pénzrendszer különbözőségét, a vesztegár és gyakori vámvizsgálat kellemetlenségeit, a rendőri ellenőrzés rendszabályait és a rablók garázdálkodása elleni védelmet. Rátérve azon utazások ismertetésére, melyeknek valami irott nyomát birjuk, szól először Kisfaludy Károlyról, ki a század elején előbb mint katoná, azután mint utazó és festő fordult meg Olaszországban, de ottani időzéséről majdnem semmi hőzelebbi adatunk sincs. Gróf Széchenyi István, mint a szellemi életnek oly sok terén, az olaszországi utazások tekintetében is úttörő a maga korára nézve. Úti-naplója úgy saját lelki életére s közéleti egyéniségének kialakulására, mint az akkori olaszországi s az utazási viszonyokra nézve rendkívül tanulságos; útjai — beleszámítva ottani katonai szolgálatát is — az 1814—1819. évekre esnek s még egyszer megfordult ott

1825-ben Felolvasónak egy atyai nagybátyja, Berzeviczy Albert Volstán bejárta 1818—1819-ben majdnem egész Olaszországot; kéziratban levő naplóját Szádeczky Lajos ismertette a *Földrajzi Közleményekben*. Ezután ismerteti az előadó Papp József olasz útirajzait a *Hébe* 1821-iki s következő évfolyamaiban; majd rátér azokra a művekre, melyeket a b. Frimont vezénylete alatt 1821-ben Nápolyba küldött osztrák katonai expedíció magyar tagjaitól birunk; agyafalvi Goró Lajos kapitány terjedelmes és díszes munkát adott ki németül a Pompeji-ben addig történt ásatásokról; báró Lakos János alvezredes, későbbi tábornok *«Vándor szünőrái»* cím alatt irt vonzó olaszországi magyar útirajzokat; mindketten mint szemtanúk élénken irták le a Vezuv 1822-iki nagy kitörését. Ebből az időből létezik egy francia útkalauz Sziciliában utazók számára, melyet gr. Karacsay Fedor (később tábornoki minőségben a perzsa hadsereg szervezője) irt akkor, mikor Palermóban Mária Lujza ex-császárnő kíséretében tartózkodott. A harminczas évek elejére esnek Fejérváry Gábor és Pulszky Ferenc olaszországi utazásai, melyekről az akkor 19—20 éves Pulszky *«Életem és korom»* című önéletrajzában érdekesen számolt be. Trefort Ágoston is ugyanily korban tette meg első nagy európai útját, mely Felső-Olaszországra is kinyúlt; útirajzot Olasz-honról csak egyet irt, de ottani benyomásai gyümölcsöztek a *«Műegylet»* megalakítása érdekében tőle kiindult mozgalomban. Az előadó ismertette még Fábrián Dániel, Novák Károly, Ranolder János (későbbi püspök) és Hrabovszky Dávid útirajzait s a negyvenes évek korából különösen kiemelte Paget Jánosné br. Wesselényi Polyxena (a nagy Wesselényi Miklós unokatestvére) két kötetes, érdekes *«olaszországi és svájci utazását»*; valamint gr. Csáky Antalné br. Vécsey Anna magyar és német nyelven megjelent olasz-honúti-naplóját. Császár Ferenc, az ismert író kétkötetes munkája: *«Utazás Olaszországban»*, gondos tanulmányról tanuszkodik és mindenben figyelemmel van a magyar vonatkozásokra. A század közepén a túristika kedélyes hangját a forradalom zaja váltja fel; mikor ez elhallgat, akkor is sűrűn találkozunk magyarokkal, kik az olasz földet keresik föl; de ezek nem kéjutazók, hanem bujdosók és száműzöttek, majd szabadságharcosok, kik önkényesen az olasz nemzeti törekvések segítségére sietnek. Ezek a magyar jövevények járultak hozzá legtöbbel annak a rokonszenvennek és barátságának a megalapításához, melylyel a magyar ember az olaszoknál ma is találkozik.

* **Március 15-ikének ünneplése.** A tiszai ág. h. ev. egyházközség eperjesi Kollégiumának összes ifjúsága f. hó 15-ikén — 1848 március Idusának emlékére — délelőtt 11 órakor a Kollégium dísztermében hazafias ünnepélyt rendez, melyre a n. é. közönséget — külön meghívók mellőzésével — ezúton hívja meg a rendezőség. Az ünnepély programja: 1. Hazafias ima. Tartja dr. Szlávik Mátyás theol. dékán úr. 2. Megnyitó-b szék. Tartja Borsos Andor, jogásztudományi elnök. 3. *«Előre!»* Irta Tóth Kálmán, szavalja Linner Jenő joghallgató. 4. Szabadságdal. Houbert Károlytól. Énekli a tanítóképző énekkara, Kapi Gyula tanár úr vezetése mellett.

Mostani alakjában az elbeszélés kissé sovány. De tekintetbe véve az elbeszélés ügyes előadását, olykor plasztikus színezését, egy-egy szerelmi jelenet üdőségét, a leírásban megnyilatkozó majdnem művészi biztosságot s különösen azt a körülményt, hogy háziestén való felolvasásra tárgyánál és előadásánál fogva alkalmas, szívesen mellőzi a bíráló biztosság a felmerült fogyatékoskosságot a mesésövésben, a nyelvnek itt-ott feltűnő pongyolóságát, s bár abszolút mértékkel mérve, a pályadíjra nem tartaná méltónak, de relative a jelenlegi pályázat eredményét figyelembe véve, ajánlja, hogy a *II. számú pályaműnek a pályadíj kiadassék.*

A III. sz.: *Az olasz és a magyar renaissance jellemzőbb sajátosságai a kor és nemzeti szellem szempontjából* című és *«Si duo faciunt idem, non est idem»* jellegű pályamunka kétségtelenül a legnagyobb szorgalom, utánjárás s széleskörű olvasottság eredménye. Bevezetésében arról értekezik, hogy a népek érintkezésének megvan a hatása a valláson, műveltségen, a művészeti alkotásokon. A görög-római művészet motívumai keltik az érthető, a beszédes renaissance-stílt. Ezután jellemezi a renaissance-t történetileg és művészetileg. Az olasz renaissance az abstract helyett a konkrét, látható képkel dolgozó képzőművészethez fordul. A magyarországi renaissance átvette a külföld művészi vívmányait, de belevitte erőlyes nemzeti érzelmeit is. A magyar renaissance középpontja Mátyás udvara. A magyar renaissance azonban sokban különbözik az olasztól. A magyar renaissance-nek is maradtak emlékei: a várak, a löcsei Thurzó-ház, a bártfai városháza stb. — Ezután a renaissance után bekövetkezett kor művészetét jellemzi

a szerző. E rövid gondolatmenetből is látható, mily óriási anyagot ölelt fel a szerző. Hiszen magában véve a renaissance jellemzése csak történeti szempontból is óriási anyag, hát még művészettörténeti szempontból, s hátha még hozzáveszünk a magyar renaissance-t is. Ebben a körülményben rejlik a mű legfőbb hibája. Óriási anyagot ölelt fel kis keretben s innen magyarázható, hogy művének első része, melyben az olasz renaissance-ról ír, a laikus előtt teljesen érthetetlen és homályos. Egy nagy csomó olasz művész neve és művének címétől, egy-egy odavetett jellemzésből a közönség, a mely a művészettörténetben különben is meglehetősen járatlan, semmi képet sem nyer az olasz renaissance-ról s nem is nyerhet. Újat különben e részben nem is igen találunk, hiszen Burckhardt hatalmas műben írta meg e kor művészeti és művelődési viszonyait. Sokkal sikerültebb a műnek az a része, a hol a magyar renaissance-ról ír. Így, hogy ebben is érezhető Ábel Jenő és Riedl Frigyes idevágó dolgozatainak hatása, de azért sok érdekes és tanulságos dolgot mond el a magyar nép faji tulajdonságairól, ragaszkodásáról az állami és társadalmi rendhez. E rész valóban sikerültnek mondható. Nemcsak a gondolatok mélysége következtében, hanem azért is, mert látszik, hogy a szerző alaposan ismeri népünk jellemző vonásait, teljesen tisztában van a magyar nép gondolkodás- és érzésvilágával s igen szépen tudja azt történelmi fejlődésekkel igazolni. Csak sajnálnunk lehet, hogy a szerző nem választotta csupán a magyar renaissance-t tárgyal. Inkább megfelelt volna a pályázat feltételeinek, ha a renaissance-nak építkezésünkre gyakorolt hatásával ismertetett volna meg bennünket. Lényeges hibája a

dolgozatnak a nehezen érthető, hamályos stílus. Legtöbb mondatát kétszer-háromszor is el kell olvasnia az embernek, hogy kihüvelyezze az értelmét. E mellett a tömérdek, a nagyközönség előtt ismeretlen név felsorolása fárasztó, unalmas. Éppen e körülmények miatt a pályamunka felolvasásra nem alkalmas s így a díjra sem érdemes. De tekintetbe véve az óriási szorgalmat, nagy olvasottságot s a műnek bizonyos tekintetben tudományos értékét s végül a magyar renaissance tárgyalásánál megnyilatkozó mélyenjáró gondolatokat, a biztosság indítványozza, hogy a művet *dicséretben* részesítsük.

A IV. sz.: *Végrendelet gyermekeimnek* című és *«Minden ember legyen ember és magyar»* jellegű munkáról kevés a mondanivalónk. Egy apa végrendeletében tanácsokat ad gyermekeinek az életre; elmélkedik a hitről, a hazafiságról, életbölcseégről, ezeket köti gyermekei lelkére. Új gondolatot hasztalan keresünk benne, a közismeretek pedig oly kacskaringós, cikornyás stílusban s annyí üres, semmitmondó frázissal vannak papírra vetve, hogy megértésükhöz jó lett volna az örökösök számára egy pótvégrendeletben kommentárt írni. — Ezek alapján tehát a biztosság a művet se a dicséretre, se a pályadíjra nem tartja méltónak.

Kérjük e jelentésünk, illetőleg indítványaink tudomásul vételét és elfogadását.

Eperjesen, 1903. évi február hó 18-ikán.

Párkányi Gyula,

a bír.-biz. elnöke.

Dr. Szlávik Mátyás,

a bír.-biz. tagja.

Dr. Wallentinyi Samu,

a bír.-biz. jegyzője.

5. Emlékbeszéd. Tartja Belicza András theol. testületi elnök. 6. «Az utolsó honvéd.» Irta Farkas Imre, szavalja Liskay Gyula VII. o. t. 7. Harci dalok. Éneklő a főgimnáziumi dalkör, Kapi Gyula tanár úr vezetésével. 8. «Kossuth-induló.» Előadja a főgimnáziumi zenekör. Este 8 órakor a városi színházban műkedvelői előadás. Műsor: 1. Hazafias költemények. Thaly Kálmán gyűjteményéből. Szavalja Kovács Laura úrnő. 2. «A honvéd álma.» Illusztrált dialog. Irta ifj. Porkoláb Gyula. Előadják Kribel Etelka úrhölgy (Génusz), és Sexty Kálmán (Honvéd). Elestett honvédek: ** 3. Petőfi megdicsőülése. Életrajz. Angyalok: Kribel Bertuska, Szurmin Gizike, Thrór Lujza úrhölgyek. Angyalok: **** 4. Magyar dalok. Duette. Éneklők: Kovács Laura úrnő és Erdőhegyi Ferenc; kísérik Holénia László, Klein Lénárd, Langhoffer László és Libertinyi Zoltán. 5. «Árpád ébredése.» Egyfelvonásos színmű. Irta Vörösmarty Mihály. Személyek: Árpád: Mittelmann Árpád; Sírszellem: Kello Gusztáv; Irigység: Krupecz Ede; Részvétlenség: Széll Ákos; Megvetés: Fő di Dezső; Gúny: Pazár Miklós; Rágalom: Szojka Ernő; Csáb: Mandl György; Kajánság: Karlovsky Lajos; Éhhalál: Szoboszlai Vincze; Költő: ifj. Semsey Boldizsár; Színesző: Hadady Erzsike úrhölgy; Apa: Borsos Andor; Fiú: Kósch István; Napszámos: Melzer Elek; Öreg: Kubowich Zoltán; Egy ifjú: Linner Jenő. Helyárak: Földszinti és I. em. páholy 8 kor. Földszinti ülőhely és I. em. erkélyszék 2 kor. II-od em. páholy 4 kor. II-od em. erkélyszék 1 kor. II-od em. állóhely 50 fill. Arzat 30 fill. Ülés a tul.-páholyban 2 kor. Színházi jegyek válthatók márcz. 15-ikén d. e. 10 óráig a színházi pénztárnál. Pénztárnyitás este 7 órakor.

* **Az eperjesi kir. gör. szert. kath. kántortanító-képző intézet** önképző-köre márcz. 11-ikén, szerdán d. u. 2 órakor a tanárikar jelenléte mellett zártkörű ünnepélyt rendezett márcz. 15-ikének megünneplésére, a következő műsorral: 1. Himnusz; énekelte az ifjúság. 2. «Nemzeti-dal»; szavalta Kóvári Mihály IV. é. 3. «Nyitány»; előadta a zenekar. 4. «Magyarok Istene»; szavalta Sándor János II. é. 5. «Talpra magyar»; énekelte a Kőr énekkara. 6. «Honfi-dal»; szavalta Kaffan Géza I. é. 7. «Szózat»; énekelte az ifjúság. Ünnepély után Gerbery Sándor igazgató tartott szép beszédet a lelkes ifjúsághoz.

* **Fáklyásmenet.** Jogakadémiánk ifjúsága a márcz. 15-iki nagy nap dicsőségére márcz. 14-ikén fáklyásmenettel rendez, melyre nézve a következő falragaszokat adta ki: «Vereink! Magyarok! A helybeli jogakadémia ifjúsága folyó hó 14-ikén, szombaton este 1/2 7 órakor — szabadságharcunk 55-ik évfordulóján — fáklyásmenettel rendez, mely alkalommal kérjük a Fő-utca hazafias közönségét, hogy ott, hol a menet elvonul, sziveskedjenek ablakaikat kivilágítani és házaikat fellobogozni. Tisztelettel: a rendezőség. Indulás a Mettifele kertből a felső-kaszárnyáig (vásártér), onna vissza a Fekete-sas nagyszállóhoz, hol is az erkélyről Liskay Miklós népszónoklatot tart, Erdőhegyi Ferenc pedig elszavalja Liskay Miklós «Márcz. Idusán» című költeményét».

* **Márcz. 15-ike és a munkások.** A szabadság ünnepnapjának megünnepléséhez városunk munkásosztálya is lelkesedéssel csatlakozik. Erre nézve a következő felhívást adta ki a szabadságért lelkesülő eperjesi munkásnéphez: «Munkások! Testvérek! Közeledünk ama nagy és szent naphoz, melyen a szabadság magasztos eszméje érdekében felhangzott az igazi, a tette hívó szózat. E nap: márcz. tizenötödike! A márcz. tizenötödik szomorú eseményeiről minden, szabadságért lelkesülő munkásnak igaz benső érzettel és a dicső hősök iránt tartozó méltó kegyelettel kell megemlékeznie. Magyarország munkásságának, a dolgozó népmilliók proletáriátusának a maga számára kijelölt egyik lelkes bajnoka, kinek emléke előtt mindenkinek kegyelettel kell meghajolnia: Petőfi Sándor. E halhatatlan költő emlékoszlopának megkoszorúzása céljából f. évi márcz. hó 15-ikén, vasárnap délután fél 2 órakor gyülekezés a Vásártéren, honnan pontban 2 órakor felvonulás Petőfi Sándor emlékoszlopához, hol az alkalmi dalárda közreműködésével, szavalat és ünnepi beszéd kíséretében az emlékoszlop megkoszorúzása fog végbemenni. A koszorúzási ünnepély végeztével d. u. 5 órakor a Sörház nagytermében dal, szavalat, zene és alkalmi felolvasással egybekötött Petőfi-ünnepély fog tartatni, melyre városunk szabadságért lelkesülő munkássága ezennel tisztelettel meghívatik. Műsor ára 20 fillér s kapható a bizottság minden tagjánál. Belépti-díj nincs. Esetleges adományok a költségek fedezésére hálás köszönettel vétetnek. *Üdvözléssel: a rendező-bizottság.*»

* **Márcz. tizenötödike Bártfán.** A múlt év szept. hó 19-ikén Bártfán alakult *Kossuth Lajos asztaltársaság* — melynek egész működése a jótehetségnek és hazafiságnak van szentelve — a bártfai ifjúsággal szövetkezve, nagyszabású ünnepséggel

ül meg márcz. 15-ikét. Délután 6 órakor a városi színházban tartják meg a hazafias és változatos programú ünnepélyt. Az ünnepség rendezésére harmincz tagú rendező-bizottság alakult.

* **A Sebeskellemesi Magyar Kör** márcz. 15-ikén d. u. 3 órakor hazafias ünnepélyt rendez. Műsor: 1. Himnusz. 2. Elnöki megnyitó; tartja Neuwirth Ferencz. 3. Ünnepi beszéd; tartja Guttmann Salamon. 4. Szavalat; előadja Markovits Izrael. 5. Szavalat; előadja Weinberger Ede. 6. Szózat.

* **Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja; hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág.** Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

* **Városi fürdő.** A Tarcza-csatornán, a Fürdő-utca kezdetén levő malom, a mely a város tulajdonát képezi, már egy év óta üresen áll s nem hoz semmi jövedelmet. Minthogy megfelelő bérlőt nehéz kapni, hír szerint az a városi előljáróság terve, hogy a zúgóat elbontják s a malmot fürdővé alakítják át. Ez az eszme minden tekintetben kitűnő és ajánljuk a városi képviselők figyelmébe Eperjesen ugyanis fürdő dolgában oly hihetetlenül rosszak az állapotok, mint kevés városban. A meglévő fürdők rozoga, piszkos épületekben vannak s a kényelem a legminimálisabb kellekeivel sem rendelkeznek. Égetően szükség van tehát modern közfürdőre, mert ha lesz is vízvezeték, a régi házakban alig lehet fürdőszobákat csinálni s ennél fogva a város közönségének nagy része ezután is a közfürdőre szorul. Nemcsak közegészségi, de pénzügyi szempontból is figyelmet érdemel tehát a városi fürdő eszméje, a melyet esetleg házilag is lehetne kezelni. Kívánatos, hogy az eszme még ez év nyarán testet öltön.

* **A Tanári-körnek** márcz. 7-iki felolvasását *Jakobi Desső* tanár tartotta a Felső-Tisza vidékéről. A Kőr *Siegmetth Károly* m. kir. államvasúti főfelügyelő úr szíveségéből kapta a leirást és a szép képeket, a melyek igen alkalmasak arra, hogy edes hazánk ezen gyönyörű vidékét bemutassák. Érdekesen vezeti föl a felolvasó a hallgatókat egészen a Tisza forrásáig, a melyet úgy mutat be, a mint egy facsurgón kifoly a vize; feltűnő az ellentétet, a mely ezen csekély víz és ama nagy között van, a mely az Alföldön zúgva töri át a gátat. Továbbá tárgyalja a felolvasó a völgy lakóit, a foglalkozásukat, a mely a legtöbbnél a kincstári szolgálatra vonatkozik, a mennyiben az erdei és bányamunkáknál vannak elfoglalva. Sok képen látjuk az erdők letarolását, a fa elszállítását, a csúsztatást és az úsztatást; megismertük azt a nagy munkát, a melyet Mármaros népe végez. De egy szép kirándulást is tett a felolvasó a képeiben és a hallgatókat a Hoverla magas csúcsára vitte fel, a mely gyönyörű kilátást ígér annak, a ki e pompás vidéket meglátogatja: ez a mi Schweizünk! — A Kőr hálás köszönettel fogadta Siegmetth úr szíveségét és ezúton is adózik elismerésével. Köszönet illeti *Peskó Ödön* tanár urat is, a ki a vetítés munkájában készséggel fáradozott — A márcz. 14-ikére tervezett előadás a közbejött akadály miatt elmarad. *Márcz. 21-ikén* dr. *Janicsek József* tanár tart felolvasást az eperjesi renaissance-épületek díszítményeiről, a melyekről krétarajzokat mutat be, márcz. 28-ikán pedig *Teltsch Kornél* olvas fel.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete** márcz. 7-ikén ismét felette érdekes és tanulságos felolvasóestélyt tartott, a melyen *Sztankay László*, társadalmunk e közkedveltségű tagja s az egylet egyik dísztagja «az ipar és a kereskedelem fejlődésének rövid vázlatát» mutatta be «az ókortól napjainkig». E művelődéstörténeti tanulmányában kiindult a legrégebbi népek, főleg a babyloniaiak és föníciaiak kereskedéséből, ismertette a görögök és rómaiak ipar- és kereskedelmi viszonyait, utalt a keresztényiség felszabadító hatására az emberek egyenlőségének s a lélek végzetlen becének hirdetésében, s behatóbban foglalkozott a középkori szerzetesek s a renaissance-kor kulturájának markáns vonásokban való föltűntetésével. Majd rátért az újabbkor ipara és kereskedelmének méltatására, ismertette a kifejtettebb közlekedési viszonyokat, a technika vívmányait, a gőzgépet és a távirást, s különös részletességgel a postai viszonyok kifejlődését. Felolvasása végén a hazai viszonyok ismertetésére tért át. Itt rendkívül lendületes előadásban ismertette Széchenyi István és később Baross Gábor, a vasminiszter kereskedelmi, közlekedési és közgazdasági politikáját, hogy aztán melegen aposztrofálhassa az egylet áldásos munkásságát, régebbi és újabb elnökeinek önzetlen fáradozásait. Az újabb viszonyok, pl. az osztrák irdalom és könyvkereskedelem ismertetésénél a felolvasó élénk megfigyelő-képességről tett tanúságot, s nem egy helyütt valóban fején találta a szöveget. Lelekes jelen-

zés és általános elismerés jutalmazta a mindvégig szellemes felolvasót.

Menyasszony-selyem 60 kr.-tól 11 fnt 35 kr.-ig méterje bármely színben bérmentve és elvámolvá házhoz szállítva. Nagy mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.**

* **Találtak** e hó 10-ikén az utcán egy szürke gyermekkabátot. Tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányságnál.

* **A rendőrlégénység szaporítása.** Városunk tanácsa elhatározta, hogy a rendőrlégénységet hat taggal szaporítani fogja. Reméljük, hogy ezzel meg fog szűnni a részünkről is régóta hangoztatott panasz s állandó éjjeli őrszemet fog kapni pl. a vasút-utca, a mely legfontosabb forgalmi utunk teljesen nélkülözött még a rendőrségi éjjeli őrzőjáratot is s nem volt csoda, hogy a múlt évben oly kétségbeesítő volt ezen az útvonalon a közbiztonság, hogy betörések, éjjeli ortámadások napirenden voltak. Mint értesülünk, a rendőrlégénység szaporításának s általában a rendőrlégénységi fizetések korpótlékokkal leendő emelésének fedezetére egyrészt az az összeg fog szolgálni, a melyet eddig a rosszul fizetett személyzetnek évi jutalmul adtak, másrészt terbe van véve az is, hogy az üzlettuladonosoktól mérsékelt díjat fognak szedni az éjjeli őrzőjáratok fokozása s ekként a nagyobb közbiztonság fejében.

* **A Csorbai-tó bérbeadása.** Mint újabb értesülünk, a Nemzetközi Hálóközi-társaság bérbe vette 30 évre és pedig már ez év elejétől kezdve a kincstárnak a szentiványi Csorbai-tó, valamint a tátralomniczi fürdő telepeit. A társaság köteles két év leforgása alatt, a tátralomniczi szállodák megváltását beleértve, 1,600,000 korona értékű beruházást eszközölni. A társaság által eszközöndő építkezések 30 év lejáratával minden megtérítés nélkül az állam tulajdonába mennek át. Ezen szerződéssel az első lépés megtörtént azon irányban, hogy a Tátravidék a nemzetközi túrisztikai forgalomba beleillesztessék.

* **Bártfa város közgyűlése.** Bártfa város képviselőtestülete febr. 26-ikán és folytatólag márcz. 2-ikán tartotta rendszeres évnegyedi közgyűlést. Elintézték nyertek a következő fontosabb tárgyak: A virilisták összeállítására vonatkozólag az alispán kifogásolta, hogy dr. Mankovics Rezső a virilistaság alapján kívánta képviselőtestületi jogát gyakorolni, jóllehet, mint városi főorvos, hivatalból van szavazati joga. Ennek folytán Szinay Istvánné, mint legközelebbi virilista, lépett helyébe. Hasonló s a törvényes állapontnak teljesen megfelelő kifogást tett vármegyénk alispánja nemrégben az eperjesi virilisták névjegyzékére is és ez alapon a városi főorvos és az egyik városi tanácsnok a virilisták közül tényleg töröltettek. — Nehéz szívvel szavazta meg a közgyűlés az Antony-féle ház megrongálása fejében a Kúria által a tulajdonosok részére megítélt s 6910 koronát kitevő kártérítési és költségösszeg fedezetére szükségeselt 14% községi pótdadót. Még a főtemplom renoválása idejében történt, hogy a műépítész a templom körüli térnek rendezése céljából planiroztatott és ekkor az Antony-féle ház előtti teret annyira leásták, hogy majdnem az egész alapfalak napfényre kerültek. Ezen aláadás folytán természetesen a ház falai is szenvedtek s nagyobb értékcsökkenés állott be. A város azon téves felfogásban, hogy miután a leásott terület köztér, azzal szabadon rendelkezhetik, a kártalanítást igénylő háztuladonosokkal perbe bocsátkozott, sőt az I-ső fokozaton meg is nyerte a pert, a felsőbb bíróságok azonban azon nézetben voltak, hogy mindenki csak úgy rendelkezhetik sajátjával, hogy azáltal másnak jogos igényeit ne sértse és elmarasztalták a várost. Most lépéseket tesznek majd az iránt, hogy a városnak kára a vallásalapból nyerjen megtérítést, miután a leásás a műemlék érdekében történt. — A városi vadászterület bérbeadása tárgyában megtartott árverést a közigazgatási bíróság a gróf Clary-féle zborói uradalom intézőségének feleltetésére folytán megsemmisítette, mivel a bíróság határozata szerint a felelbező részéről ajánlott 1 kor.-val magasabb bér lett volna elfogadandó. A tanács utasítva lett az újabb árverés megtartása iránt. — Az új postaépület építése alkalmával állítólag előfordult mulasztások ügyében a közgyűlés az eljárás beszüntetését határozta.

* **A Bártfai Hitelbank közgyűlése.** A Bártfai Hitelbank r.-t. márcz. 5-ikén saját házában tartotta IX-ik rendes közgyűlést. Dr. Mankovics Rezső közgyűlési elnöknek és Orosz József jegyzőnek választott meg. A szép számban megjelent részvényesek üdvözlése után fölolvasták a közgyűlési jelentés. A kiváló intézet folytonos gyarapodása a letűnt évben sem szenvedett fennakadást. Az összforgalom 7,072,919 kor. 74 fillérre ruggott. A zárszámadások 18,501 kor. 30 fill. tiszta nyereséggel záródtak le, melyből a tartalék-alapok gazdag dotálása után a 9-ik számú részvénytuladnyoknak beváltására 11,100 kor. lesz fordítandó, tehát részvényenként 18 kor. 50 fill., mely összeg a befize-

tett részve
Kitűnik
120,000 k
felett rend
Ennek el
jelzőlog-sz
16 fill.
check- és
megadta
bizottságt
tést. Miut
az ügyvez
tagok ú
Török
* Or
Ferencz
— tartós
ízénél fog
mulja. Ke
* Ga
mánya a
ság ellen
területér
Bukoviná
izgattak
Most a
sára, kiti
becsempé
és Magy
féle hatá
mellett, a
rutén fa
nyomtatv
valamely
pap vagy
a kik vál
s az ösz
Erre a
rusznyák
hiszszük,
akadna l
áldoznak
és ajánlj
* Mu
ségben h
hegedűje
tánczolta
a táncz
Jankanyi
felett ös
jával ala
rodás! A
fustély.
ki tudja
követke
csendőre
* Po
közötti
az alsók
Emilia
mestern
háromsz
állottak
ban va
mellett
is ki va
* T
meglop
hiányzi
* S
érte m
ségét.
határát
rével el
háza
konsta
* M
legyen
sárgare
tisztító
léket l
donosa
fáradoz
vegyül
Extrac
mar és
rint me
sáigai e
alkatré
nyerve
tisztító
200,00

tett részvénytőke 11 55% kamatozásának felel meg. Kitűnik továbbá a mérlegszámlából, hogy az intézet 120,000 kor. részvénytőke és 28,793 kor. tartalékalapok felett rendelkezik. A betéti állomány 714,140 kor. 18 fill. Ennek ellenében a váltó-számla 514,019 kor. 71 fill, a jelzálog-számla 249,971 kor., az intézeti ház 24,426 kor. 16 fill, a folyószámlai adósságok 27,314 kor. 82 fill, a check- és clearing-számla 1389 kor. 92 fill. A közgyűlés megadta úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak az 1902. évi üzletvevőre vonatkozó fölmentést. Miután a szavazást egy részvényes sem kívánta, az ügyvezető-igazgató indítványára a régi igazgatósági tagok újból és a felügyelő-bizottságba mint póttag Török Lajos közfelkiáltással megválasztották.

* **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-kesevívíz* valamennyi hasonló vizet — tartós hashajtó-hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva — már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferencz József-kesevívizet.

* **Galicziai lapok csempészése.** A magyar kormány a múlt év folyamán kitiltott néhány, a magyarság ellen izgató galicziai orosz lapot a magyar állam területéről; így a *Dilo-t*, a *Szlavjanszky Vje-et*, a *Bukoviná-t* és a *Galicianin-t*. Mindezek mértéktelenül izgattak a magyarországi orosz-ajkú lakosság között. Most a *Galicianin*, a kormány éberségének kijátszására, kitiltott lapjának a magyar-oroszok közé való becsempészésére a következő javaslatot teszi: „Galiczia és Magyarország között tulajdonképpen nincsen semmiféle határszéli őrség és így a legkisebb szervezkedés mellett, a magyar határhoz legközelebb fekvő galicziai rutén faluból az összes, időnként megjelenő rutén nyomtatványokat be lehetne szállítani. Bevihetné pedig valamelyik vasúti kalauz, valamelyik munkás, valamelyik pap vagy tanító. Csak hogy ehhez emberek szükségesek, a kik vállalkoznának a nyomtatványok átsempészésére s az összes magyar-orosz vidéken való szétterjesztésére. Erre a munkára azonban csak maguk a magyar rusznjak fiatal emberek vállalkozhatnának. Mi nem hiszünk, hogy a magyar-orosz intelligenciában ne akadna legalább tíz olyan ifjú, a kik magukat fel ne áldoznak a nemzetiségi ügyért.” — Közzöljük e sorokat és ajánljuk hatóságaink figyelmébe.

* **Mulatozás vége.** A Ternye melletti Gerált községben hangzott a víg-ágtól a korcsma Szólt a cigány hegedűje, folyt a pálinka s a falu ifjai, leányai vígan táncoltak. A mulatságnak csakhamar vége lett, mert a tánc rendezői, névszerint: Balázs József és Varga Jankanyin Miklós legények a költségek mikénti viselése felett összevesztek s utóbbi az előbbi fanyelű bicskájával alaposan összeszúrkálta. Nosza lett erre kavardás! A legényhad két táborra oszlott, dolgozott a fustély. széklyáb s mindenféle üt- és vágó-szerszám s ki tudja, hogy a dolognak nem lett volna-e komolyabb következménye, ha a községbe véitetlenül toppant csendőrorjárat a küzdőket szét nem zavarja.

* **Postahivatal megtámadása.** Márcz. 2. és 3-ika közötti éjjelen ismeretlen tettes betörni szándékozott az alsókomarniki postahivatalba, hol ezidő szerint Mráz Emilia a postamester. A zöreijre figyelmessé lett postamester nem vesztette el bátorságát és revolveréből háromszor rálőtt a betörőkre. Erre a merénylők odébb állottak. A posta a falun kívül magánosan álló házában van elhelyezve, a Gácsországba vezető országút mellett s így hasonló megtámadásoknak a jövőben is ki van téve.

* **Tolvaj szolga.** Stern Herman helybeli lakost hetese meglapta s megszökött. Eddig több értékes ruhadarab hiányzik. A rendőrség a tettest erélyesen nyomozza.

* **Szerencsétlenül járt asszony.** Súlyos baleset érte márcz. 9-ikén *Zajac József* szentpéteri lakos feleségét. Eperjesre igyekezett, midőn Enyiczke község határában *Czvirnaka* nevű keczperkléni molnár, szekereivel elgázolta. A szerencsétlen asszonyt a helybeli kórházba szállították, a hol most ápolják. Az orvosok konstatálták, hogy a szegény asszony lába eltört.

* **Minden fémtárgy ujdonat-új kinézést nyer,** legyen az akár aranyból, nickelből, ezüstből, alfenidből, sárgarézből, rézből stb. való, ha azt az ismert *«Globus» tisztító-kivonattal* tisztítjuk. Ezen közkeveltségű vegyületet 10 év előtt a *Fritz Schulz jun.* lipcei cég tulajdonosai találták fel és hozták forgalomba. Gyorsan és fáradozás nélkül, tartós, gyönyörű fényt érünk el ezen vegyületek használatával. E mellett a *«Globus» Putz-Extract* nem karcolja a fémlapokat, nem piszkít, nem mar és törvényes szakértő kémikusok véleménye szerint ment minden káros anyagtól. Kimagasló tulajdonságai ezen *«Globus» tisztító-vegyületnek* elsősorban főalkatrésze: a kova-kréta, mely a cég saját bányájában nyerve, ott iszapoltatik. Nem csoda, hogy a *«Globus» tisztító-kivonat* oly nagy keresletnek örvend: körülbelül 200,000 dobozt küld szét naponta a gyár minden

világgrésze. Nemcsak háztartások, de a gőzhajó-, vasúti és közúti-vasúti társaságok, a katonaság és ipartelepek is állandó fogyasztói ezen *«Globus» tisztító-kivonatk*, mely a már előbb nyert kitüntetésekön kívül 1900 évben a *parisi kiállításon aranyéremmel* lett kitüntetve. Mily nagyjelentőségű czikk ezen tisztító-szer, azt láthatjuk abból, hogy a Fritz Schulz jun. cég 5-1 millió márka alaptőkével rendelkezik és üzemében 500 munkás és 50 kereskedő s technikai alkalmazott működik. A gyár saját pléh-csomagolási, doboz- és rekeszgyárral bir, melyek kiegészítői a Fritz Schulz jun. részvénytársulatnak Lipcsében és Egerben. Miután minden jó utánaóvna lesz, vigyáznunk kell a bevásárlásnál annál inkább, mivel hamisítványok az utánzott *«Putz-Extract»* jelzéssel kínálnak, mert a *«Globus Putz-Extract»* jobban tisztít, mint bármely más tisztító-szer. A *gyógyfű-, fűszer- és szappankereskedésekben* csak *«Globus» Putz-Extractot* kérjünk, mely 10, 16 és 30 fill-es dobozokban, *«Globus» védjeggyel* a piros csíkban.

* **Öngyilkos szakaszvezető.** *Arendácsky Sándor* 67. gyalogezredbeli szakaszvezető mult vasárnap Iglóra utazott. Szolgálati fegyverét is magával vitte, mert sötét gondolatok fészkeltek be magukat agyába. Öngyilkossági tervvel foglalkozott, mivel keserűen csalatkozott szerelmében. Polgári életében segédjegyző volt és mint inteligens ember, kétszeresen érezte a hűtlen leány után való sóvárgás fájalmát. Tovább már nem bírta ki. Elment meghalni Iglóra, mert — a mintlevelében írja — a kaszárnyához közel van a temető és így a bajtársak gyakran meglátogathatják sírját. Este kilenczkor dördült el a fegyver a vasúti parkban. A halált okozó golyó egy fiatal életet semmisített meg gyorsan és minden szenvedés nélkül.

* **Szerencsétlenség tolatás közben.** A szepesolasi vasúti állomáson márcz. 5-ikén este 9 órakor tolatás közben *Paulik Ferencz* vasúti munkás egy teherkocsi alá került, melynek kerekét lábát és egyik kezét leszelték. A veszélyesen sérültet a kassai kórházba szállították. Felépüléséhez nincs remény.

* **«Független Magyarország»** hazánk független érzelmű polgárságának egyedüli szókimondó lapja. Harczol a nemzet jogaiért, nemes, elszánt küzdelmet folytat, hogy az osztrák zsarnoki uralom alól teljesen felszabaduljon Magyarország. Kossuth Lajos mégheteremtet hazánkban a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget, de azóta már sok nemzeti jogot elraboltak tőlünk s azóta bebizonyosodott, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség csak függetlenséggel boldogíthatja a nemzetet. Magyarország függetlenségének kivívásáért: harczol a *Független Magyarország*. Illusztris államférfiak támogatják a lapot nagy czéljai elérésében. Politikai cikkeiket a legjelesebb írók s kitűnő országgyűlési követek írják. Gróf Zichy Jenő, dr. Mezössy Béla, Rátkay László, dr. Sebest Dénés, dr. Benedek János, dr. Vison-tai Soma, dr. Pap Zoltán országgyűlési képviselők gyakran keresik fel a *Független Magyarországot* magas színvonalon álló politikai cikkeikkel. A lapnak minden rovata kitűnő. Országgyűlési tudósításai legbövebbek s a katonai javaslatok ellen folyó harczot legjobban a *Független Magyarországból* kísérheti figyelemmel az olvasó. Szenczácziós, nagy terjedelemben jelenik meg a *Független Magyarország* márcz. 10-án, a mikor a függetlenség és szabadság követelésében egybeforr az egész ország. Terjedeleme nézve egy hatalmas kötet lesz a márcz. 10-án tizenötödiki szám, melyben megnyitkoznak az ország függetlenségi politikai, az országgyűlési függetlenségi párt számos kitűnő tagja. A *Független Magyarország* kiadóhivatala Budapest, Király-utca 72, (Teréz-körút mellett), kívánatra szívesen küld az érdeklődőknek mutatónyomtatványt. Előfizetési árak: egész évre 28, félévre 14 és negyedévre 7 korona.

* **Feltele fontos** minden háztartásnak! Mintegy kitűnő eredménnyel alkalmazható, sokoldalú háziszser a Vértes gyógyszerész sóborszesze, mely használatban a leghatásosabb.

* **Kijátszott szabó.** *Winkler Farkas* kereskedő-segéd Glaser Simon szabónál ruhát csináltatott hitelbe. A szabó hosszas várakozás után felkereste a segédet, de legnagyobb csodálatára Winkler hűlt helyét találta, mert mint lakásadójától értesült, a városból eltűnt. A károsult szabó a rendőrségbe helyezi reményét, hogy ott majd kézrekerítik a megugrott adóst.

* **Kiváló esetek** bizonyítják, hogy a csúsz- és köszvényes bántalmak leghasznosabb gyógyszere a Zoltán-féle kenőcs. Úvege 2 kor Zoltán B. gyógyszerésztárában, Budapest. A leghíresebb orvosok is ajánlják a páratlan kenőcsöt, mely nemcsak a bel-, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek örvend.

* **Kinyomozott tolvaj.** Rosenberg D. helybeli fakeskedő raktárából valaki nagyobb értéket képviselő farudakat lopott. A minap is több ilyen farud hiányát tapasztalta a fakeskedő, mire lépéseket tett a tolvaj

kikutatására. Gyanúja *Tót Jánosra* irányult, kinél a megtartott házkutatás alkalmával tényleg több farudat találtak. A rendőrség a rajtakapott fatolvajt letartóztatta.

* **Letartóztatott kivándorlók.** Az eperjesi rendőrkapitányság márcz. 10-án folyamán már hét, részben galicziai, részben sárosvármegyei illetőségű egyént tartóztatott le, a kik Amerikába akartak kivándorolni. Útleveleik vagy egyáltalán nem volt, vagy hamisított volt. Néhány ilyen példány kezeink közé került s meggyőződhetünk a mindenáron kivándorolni akaró nép furfangosságáról. Az évszámok akként vannak kivakarva s kigazítva, a mint az a kivándorlónak személyleírásába éppen beleavág. Rendőrségünk megbírságotla a letartóztatottakat s eltoloncolta. A mennyire helytelenítjük a kivándorlásnak jogtalan korlátozását. éppen úgy helyeseltük azt, ha a szabálytalanul kivándorlókat rendőrségünk éber szemmel tartja. De kívánatosnak tartanók, ha okmányhamisítások esetén a büntető-bíróság kezébe adná őket.

* **Borzalmas gyermekgyilkosság.** Hajmeresztő eset történt a vármegyénkkel szomszédos Grab galicziai községben. *Vazovszki Rozália* odavaló asszony igen rosszul bánt 7 éves törvénytelen gyermekével. A mult héten minden ok nélkül kivitte az erdő szélére, a gyermek szemelátára gödröt ásott, belefektette gyermekét s egész hidegvérrel élve eltemette. A hullát csak napok mulva találták meg nyitott szemekkel, teljesen megfeketedve.

* **Váratlan vendég.** Az eperjesi vasúti indóház III-ad osztályú várótermébe márcz. 9-ikén a délelőtti órákban váratlan vendég érkezett — egy síró-rívó egészséges kis csecsemő képeben. Úgy történt a dolog, hogy *Galdun Andrásné* Somostűfaluból bejött a hetivásárra s a mikor a dolgát elvégezte, a délelőtti órákban vissza akart utazni falujába. Éppen berobogott a vonat, de az anyai öröm ekkorra már be is teljedett, úgy, hogy *Galdun Andrásné* kénytelen volt ezúttal lemaradni. Az ügyeletes rendőr hamarosan felfogta a helyzetet, hamarjában szülésznot is kerített s ilyen módon annak rendje-módja szerint ellátták a kis honleányt a szükséges kezeléssel s anyjával együtt bevitték a kórházba, a boldog apának pedig táviratban adták hírl az örvendetes eseményt. Délután azután bejött szekérral s hazavitte feleségét meg a kisleányát.

* **Konok tolvaj.** A minap megirtuk, hogy rendőrségünk egy veszedelmes csavargót, *Králik Istvánt* tettenért Eperjesen, a mikor fényes nappal lopni akart. A rongyos, züllött csavargón egy értékes télikabát volt, a melynek eredetéről mindenfelét összehazudott. A rendőri nyomozat kiderítette, hogy a kabátot dr. Fóti Adolf abaujszántói ügyvéd lakásából lopta el. A kabát 230 korona értékű s bár tanúk is emlékeznek rá, hogy Králik pár hét előtt a szóban forgó kabáttal a hóna alatt, kullogott ki a községből, a konok tolvaj mindannak daczára váltig tagad s el akarja hitetni, hogy 18 koronáért vette karácsonykor Budapesten Különben három lopási eset rábizonyult.

* **Gyanús hulla.** Girált közelében egy oszlásnak indult hullát találtak a minap az erdőben. A megejtett nyomozás kiderítette, hogy azt Irinyi Csaba járásbíró vadásza lőtte le ura távollétében. A vadász bevallotta tettét, de azt egy szerencsétlen véletlennek tulajdonítja. Tekintve azonban a két egyén közt fennálló ellenséges viszonyt, gyilkosságot sejtene.

* **Megszorítás a külföldi útleveleknél.** A külföldi útlevelekre vonatkozólag a belügyminiszter a következő rendeletet bocsátotta ki: Mint hogy a kiskorúak önrendelkezési joggal nem bírnak s a zsengebb korúak s a kiskorú nőszemélyek az idegenbe kellő támogatás nélkül anyagi s erkölcsi veszélyeknek vannak kitéve, a kiskorúak csak atyjuk vagy gyámjuk által írásban adott s hatóságilag hitelesített beleegyezés mellett s a 15 éven aluli férfiszemélyek s kiskorú nőszemélyek ebben az esetben is csak úgy vándorolhatnak ki, ha megbízható felnőtt személyek kíséretében utaznak, rendeltetési helyükön elhelyezésükről gondoskodva van. Ezen rendelet — tekintve a vidékünkön már a zsenge ifjak közt is elterjedt kivándorlást, kik majdnem minden esetben, minden támogatás és útbaigazítás nélkül veszik nyakukba a világot — mindenesetre nagyon üdvös.

* **Váltóhamisítás** miatt a miskolci kir. törvényszék legutóbb mondott ítéletet *Hauer Zsigmond* arló (Borsodm.) születésű züllött kereskedősegéd fölött, a kit mult év november havában az eperjesi rendőrség is letartóztatott, mert egy utazótáskát s ezüstneműeket lopott itteni szállásadójától.

* **Az új személydíjszabásról.** A kassa-oderbergi vasút a m. kir. államvasutakkal egyetértőleg 1903 jan. 1-jétől új személydíjszabást hozott be, melynek főbb mozzanatai a következők: A szomszédos forgalom (1, 2, 3) meghagyása mellett az első távolsági forgalom kilométerikusa határát 21—25 km.-ről 21—27 kilo-

méterig tölték ki s így a harmadosztályú jegy ára 10, a másodiké 20, az első 30 fillérrel emelkedett úgy a személy-, mint a gyorsvonatoknál. Az eddigi 24 óra alatt megtehető és a legnagyobb távolságra is érvényes 14 zónát 225—300 km. közé szorították, mert kivül 301—400 km.-ig a 15 és 401 km.-től feljebb a 16 zónát hozták be. Ezen második főbb mozzanat úgy a személy-, mint a gyorsvonatoknál a jegyek árát az említett zónákban — alapul véve a régi 14. zóna megmaradt menetdíját — a harmadosztályban 1—1, a másodikon 2—2 és az elsőn 3—3 koronával emeli zónánként. Nevezetes a díjszabásban az, hogy míg előbb a ksod. és máv. vonalai a zónarendszer távolságainál egy vonalnak tekintettek, új díjszabásban külön-külön szerepelnek és így a jegyek is külön-külön szolgáltatandók ki. Meg van ugyan engedve közvetlen jegyek váltása is Kassa és Ruttkán át, melyek azon előnnyel szolgálnak az utazó közönségnek, hogy a kétszeri jegyváltás sokszor kényelmetlen kényszerétől megszabadít. A 16 zónán aluli utazásoknál anyagi előny alig — legfeljebb néhány viszonylatban — van. A 16 zónán felüli utazásoknál, tehát 401 km. túl, a ksod. és máv. vonalait bár külön-külön tünteti fel az illető pénztáros a kiszolgáltatandó jegyen a zónák tekintetében, de ha a két vasútvonalon tett zónák összege nagyobb mint a 16, úgy csak az ezen zóna után eső díj szedetik be. Ha valaki például Iglóról Miskolcra utazik, kétszeri jegyváltásra volna kötelezve, és pedig: Iglón fizeti a Kassáig érvényes jegy árát, tehát az 5 zónát a Kassától a Miskolcra érvényes jegyet, fizeti tehát újból a hat zónát. Tesz pedig 11 zónányi utat s fizeti is tényleg a 11 zónajegy árát is, mint annál, mely közvetlenül Iglóról Miskolcra számolható el. Ha azonban például Iglóról Debreczenbe utazik valaki, úgy fizeti a közvetlen menetjegy alapján a 16 zóna jegyárát, mert Igló—Kassa = 5 zóna, Kassa—Debreczen = 13 zóna, összesen tehát 18 zóna. A menetjegy váltása tehát a 16 zónán túl való utazásnál gazdaságosabb. Kassán vagy Ruttkán át közvetlen jegyek is kiadhatók, de *Zsolnán át nem*, mert miként Budapest vagy Zágráb, úgy Zsolna is metszőpontot képez. A ksod. vasút, miután fővonalának hossza a 400 kilométert túl nem haladja, nem ad ki 16 zónás jegyeket. Legvégső zónája a 15-ik, mely Orlóától Aboson és Csacznán át Zwardonig elnyúló távolságnak felel meg. A *h.-é. vasutak* díjszabásában annyiban történt változás, hogy néhány közvetlen jegy kivételével, csak a csatlakozó-állomásokig adhatnak ki jegyeket, mi az átmeneti állomások munkakörét tetemesen nagyobbítja. A felsorolt változásoknak oka vasútpolitikai nézeteltérésben rejlik, a mennyiben a ksod. és a máv. nem egyezhettek meg a részarány tekintetében. A máv. ugyanis kevesebb részletet ajánlott, mint a mennyit a ksod. megérdemel. Annak pedig, hogy a metszőpontok sorában Zsolna is ott van, annak oka körülbelül az lehet, hogy Kassán át iparkodnak a személyforgalmat Budapest felé terelni. Az új díjszabás eredménye mindenesetre ez lesz. Az Ausztriából és Németországból jövő turistákra és fűrdővendégekre való tekintettel, a Magas-Tátra idegenforgalma érdekében fennálló mérsékelt árú menettérítési és körutazási jegyek érvényes változatlanul megmarad.

Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kósch Árpád.**

166—1903. vh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 1900. évi 19.031. sz. végzésével dr. Kun Mihály debreczeni ügyvéd által képviselt Gebauer Károly felperes részére *Deckert Kilián* alperes ellen 173 kor. 50 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 2182 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróóság 1903. V. I., 72/2. sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában leendő megtartása határidejéül **1903. évi márczius hó 18-ik napjának d. u. 2 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bitorok, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshoz jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttéknél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1903. évi márczius hó 2-ikén.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

272. szám.
1903.

Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár.

1705. és 1926. sz.

Meghívó.

Az Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT f. é. márczius 25-ikén d. u. 1/2 2 órakor

Eperjesen, a város háza nagytermében fogja megtartani,* melyre a közgyűlés t. tagjai ezennel tisztelettel meghívtnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése és a zárszámadások feletti határozathozatal, valamint a felmentvény megadása iránti határozat.
2. Az igazgatóság választása; egy rendes- és egy póttagnak választása a munkaadók sorából, 3 rendes- és 2 póttagnak választása az alkalmazottak sorából.
3. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
4. A választott-bíróóság három rendes- és két póttagnak megválasztása.
5. Esetleges indítványok.**

Ha az egybegyűltekek száma az alapszabályok 27. §-a értelmében határozatképes nem lenne, a közgyűlés újabb megtartásának hatánapjául *f. évi márczius hó 29-ik napjának d. u. 2 órája* tűztetik ki, a mikor is fenti napirendre kitűzött tárgyak fölött — az egybegyűltekek számára való tekintet nélkül — jogérvényes határozat fog hozatni.

Eperjesen, 1903. évi márczius hó 11-ikén.

Schreiber N. Ignác,
titkár.

Mikolák István,
igazgatósági elnök.

* A közgyűlési kiküldöttek figyelmeztetnek, hogy igazolványukat magukkal hozni és azt a közgyűlés vezetőségénél bemutatni sziveskedjenek.

** Esetleges indítványok csak akkor lesznek tárgyalhatók, ha az indítvány alapszabályaink 27. §-a szerint — a közgyűlés határozatának van fentartva, tiz tag által tétetik és négy nappal a közgyűlést megelőzőleg írásban benyújtatik.

Újabb haladás!

Kérje mindenütt csakis az új Eisenstädter-féle

Bejegyzett védőjegy a Gyári jegy: „Vaslovag” törvényesen védve.

EGLASINE padlófénymázt.
Vaslovag. 2 óra alatt megszárad oly keményre, mint a borostyán.
Kiadós! Mosható! Tükörfényű! Tartós! Szagtalan!

EGLASINE padlófénymáz utólag nem ragad, így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be. **EGLASINE** használatban a legolcsóbb beeresztő-szer padlóknak és konyhabutoroknak. Takarékos használat mellett 1 kgr. elegendő 12 □-méter területre.

Kapható minden nagyobb fűszer- és festékárú-kereskedésben.

MEGJELENT!

*** SÁROSVÁRMEGYEI ***

KALAUZ

ÉS CZÍMTÁR

Ára:

2 korona.

200 oldal
tartalommal.

Kapható

Kósch Árpád

Postán 2 korona 20 fillér.

könyvnyomdájában Eperjesen.

Hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a *czemétei fürdő bérbeadására* a városház I. emeleti tanácstermében megtartandó árverés hatánapjául 1903 márczius hó **20-ik napjának délelőtti 10 órája** kitűztetik.

Miről a bérbevenni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverési föltételek a hivatalos órákban úgy a város polgármesterénél, mint a városi számvevőnél megtekinthetők, s hogy a szóbeli árverés megkezdése előtt 500 korona bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

Eperjesen, 1903. évi márczius hó 7-ikén.

Podhorányi Bálint,
polgármester.

3767—1903. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálty kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vanda Ilyés végrehajtónak *Pivovarnyik János* végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a girálty kir. járásbíróóság területén levő Kerekért községben fekvő és a kerekéti 29. szám telekjében A. I., 3/8-ad rész telek 1—18. sorszám alatt foglalt és B. 6. alatt Pivovarnyik János nevén felerészben álló ingatlanra 290 korona kiáltási árban, és a kerekéti 31. sz. tjkében A. I., 1/8-ad rész telek 1—18. sorszám alatt foglalt és B. 3. alatt Pivovarnyik János nevén 1/8-ad részben álló ingatlanra, azaz 1/10-od rész telekre az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1903. évi június hó 18-ikén délelőtti 10 órakor** Kerekért község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel huszonkilencz korona és negyvenegy korona 30 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Girálton, 1903. évi február hó 21-ikén.

Szekeress Dezső,
kir. aljárásbíró.

Szőlőugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (hátr mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, természetesen nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmas fajokat ültettek, azok öven elátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megerem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevesebb helyet is el oglalna az egyebbre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Ermelléki első szőlőültetvény Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Eladó
3, félig fedett
KOCSI
teljes felszereléssel,
egy pár ló, egy szánka s 3 takaró.
Bővebbet a Fő-utca 31. szám alatti házban.

Köhögésben szenvedők
próbálják a köhögést csillapító és finom ízű
KAISER-féle
MELLICZUKORKÁT.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!
Egy csomag **20 és 40 fillér.** — Kapható:
WIELAND ÉS SCHROEPFER
czukrászdájában EPERJESÉN.

A
Főutczai 89. sz. házban
I. emeleti utczai lakás május hó 1-jétől
kiadó.
Bővebb az udvarban a házfelügyelőnél.

Globus tisztító kivonat
a
legjobb fémtisztító szer.
Dobozok 10, 16 és 30 fillér.
Kapható minden üzletben.
Minden kísérlet további használatát biztosítja.
Feltaláló és egyedüli gyáros:
FRITZ SCHULZ jun. Aktiengesellschaft, Eger und Leipzig.

Schenker-féle társas-utazások.
Legszebb körutazások. Nagy kényelem. Alacsony árak.

Olaszországi út.
Húsvét Rómában.
Márcz. 16., ápr. 4., 7. és 21.

Földközi-tengeri út
márcz. 17., ápr. 11., máj. 20.

Tavaszi utazás Spanyolországba
április 10-ikén.

Kimerítő prospektusok ingyen kaphatók a

Nemzetk. utazási irodában: **SCHENKER és Társa**
Becs, I., Schottenring 3.

Delice Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.
Gyári raktár:
Zahler Mórnál Eperjesen.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak
Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17
Kapható:
Eperjesen: Korn Vilmos, Molitorisz István és Barts Emil gyógyszertárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Éljen!
Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított

Megfojt ez az átkozott köhögés!

7344—1903., VI. sz.

Az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóságól.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. pénzügyigazgatóság részéről közzétetik, hogy az eperjesi kir. adóhivatalnál összegyűlt és kisélejtezendő régi nyomtatványok s iratok mintegy 16 méterháza mennyiségben, f. évi márczius hó 26-ikán délutáni 3 órakor a kir. adóhivatal helyiségében nyilvános árverésen el fognak adatni és a legtöbbet ígérő rendelkezésére bocsáttatni.

Eperjesen, 1903. évi márczius hó 8-ikán.

Hoffmann Mór,
kir. pénzügyigazgató.

●●●● A szabadalmazott, ●●●●
Rogozán-féle, magyar találmányú,
szelep nélküli

bor- vagy SZESZ-SZÍVÓ
(lopó) pléhből avagy üvegből,
Eperjesen kapható: egyedül
Sztraka István műbádogosnál
●●●● Bástya-utca 6a. sz. ●●●●

Erdész

legjobb ajánlatokkal, morva, felsőbb erdészeti-tanintézeti legjobb bizonyítványokkal, fáczántenyésztő, kutyaidomító, ragadozóvad-pusztító, kitünő lövő,
állást keres
mint főerdész, erdész, vadászatvezető.

Ajánlatok „Energikus“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába címzendők.
Titoktartás becsületbeli dolog.

Kitünő
homoki bort
szállít
24 kor. hektoliterként
Szunyogh Ferencz
Ó-Kécske
Pestmegye.

FERENCZ
pálinka (sósorszesz)
Vértés gyógyszerész-féle,
használatban a leghatásosabb.
Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt györmősdőre (masszage). Kitünő sikerrel használják köszvény, csúsz, meghűlések ellen, bennelások, fezemoknál, gyuladás és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomor-görcs, rosszullét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjegyvel. — Egy üveg 30 fill., 1 és 2 korona.
Kapható Eperjesen: Atlasz D., Dahlström Károly, Glücksman Mór, Holénia H., Lefkovits Emil, Mikolák István, Sváby Ferencz és Trostler Kálmán uraknál; általában ott, ahol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen.
VÉRTES L. „Sas“-gyógysz. Lugoson.
A Római, Ostendei, Londoni és Párisi kiállításokon aranyéremmel, díszkeresztrel és díszoklevéllel kitüntetve.

Fölötte fontos gyomorban szenvedőknek!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmakat, émelygést, főfájást rossz emésztés következtében, gyomorgyöngeséget, emésztési zavarokat stb. azonnal megszüntetnek a régi hírnevű

Brady-féle Máriaczei gyomorcseppek.

Sok ezer köszönő- és elismerő-levél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 fill., kettős üveg K. 1.40.

Minden gyógytárban kaphatók.

Főraktár Eperjesen: **Barts Emil** gyógyszer-tárban „A szerencséhez”.

Óvakodjunk hamisítványoktól. A valódi Máriaczei **Brady-féle** gyomorcseppeknek kell, hogy védjeggyel és aláírással legyenek. Arra figyelendő, hogy a régi hírnevű valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcseppeknek üvege 80 fill.-be, a kettős üveg K. 1.40-be kerül, míg az utánított és kisebb értékűek olcsóbb áron, leginkább 70 fill.-en kínálódnak.

Fölötte fontos gyomorban szenvedőknek!**U. St. Dollars**

kaufe à K. 4.91,

Kanada Dollars

kaufe à K. 4.80.

Franco gegen franco.

Wechselstube

ARNOLD REIF

Wien, IV., Alleegasse 69.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvények, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Epilepsia.

A ki eskóiban, görcsös és más ideges bántalomban szenved, kérjen erről füzetet; ilyen bárkinék ingyen és bérmentve küldünk.

Schwanen-Apotheke
Frankfurt a/M.

Dr. Lengiel F.-féle Nyírfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyírfa törzséből, ha abba fűrészt eszközlünk, kifolyik, ember emlékezet óta mint a legkitünőbb széjpítőszer ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a felaláló előírása szerint kémiai úton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitünő hatása. — Ha az arczot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetően pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz. Ez a balzsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczszint ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan
a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 krajczár. — Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban. Főraktár Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tárban, Király-utca 12. szám.

Schicht-szappan

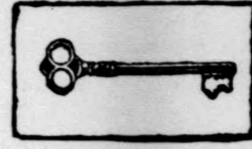
„szarvas”

vagy

„kulcs”

jegygyel

legjobb, legkiadóbb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről ment.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Globus-tisztító-kivonat

jobban tisztít, mint bármely más tisztítószer.

Földbirtokosok figyelmébe!

Birtokokra előnyös

törlesztéses kölcsönöket

5000 koronán felül és konvertálásokat díjmentesen közvetít a

Kassai Takarékpénztár

Kassa, Fő-utca 36. sz. a., a Dómmal szemben.

A Hernádvölgyi Magyar Vasipar-Részvénytársaság

élelmezési üzletének

kezelői állása

f. é. május hó 1-jén vállalkozás útján betöltendő lévén, felhivatnak az erre pályázni kívánók, hogy vagyoni és egyéb képességüket igazoló okmányokkal felszerelt írásbeli kérvényüket a krompachi vas- és aczelgyárnál f. évi márczius 25-ig nyújtsák be, ahol a szerződés feltételeit is megtekinthetik.

Tájékozás végett közöltetik, hogy a vállalathoz legalább 30,000 korona tőke igényeltetik.

Krompach-vasgyár, 1903. febr. 25.

A Hernádvölgyi Magyar Vasipar-Részvénytársaság
élelmezési üzletének kezelő-bizottsága.

Világkiállítás Páris, 1900: Grand Prix

Védjegy törvényesen védve.

Világhírű orosz karaván-teák

POPOFF K I C TESTVÉREKTŐL
MOSZKVA.

cs. és kir. udvari szállítók

Legfinomabb faj!

Legfinomabb faj!

Iroda: Wien, VII/2, Breitegasse 9.

Kisebb mennyiségben minden finomabb üzletben eredeti csomagokban kapható.